

Hans Jørn Østerby

Ind i lyset

– bind 3 –

juli – august – september

Hans Jørn Østerby

Ind i lyset

– bind 3 –

© ProRex Forlag 2014
www.prorex.dk
6070 Christiansfeld

1. oplag 2014
2. oplag 2018

All rights reserved.

Redaktør: Else Marie Larsen

Bibelcitater anvendt med tilladelse:

Bibeltekster fra den autoriserede oversættelse

© Det Danske Bibelselskab 1992

og Bibelen på Hverdagsdansk (HVD)

© Forlaget Scandinavia 2008

Kopiering må alene ske i henhold til lov om
ophavsret af 14. juni 1995 med efterfølgende ændringer.

Forsidefoto: Line Thorø Østerby

Omslag, grafik: David Wanninger

Tilrettelægning og sats: Christian Larsen, ProRex Forlag

Tryk: CPI, Tyskland

ISBN 978-87-7068-088-2

Forord

At skrive en sang ad gangen passer fint til mig. At skrive en bog tager alt for lang tid. Jeg har aldrig været særligt vedholdende. Min tålmodighed rækker ikke, lige som den også hurtigt slipper op, når jeg skal indspille en hel cd. Hvordan det er gået til, at jeg gennem flere år har fundet ressourcer til at skrive på denne bog, står jeg undrende overfor. Men måske er inspirationen blevet givet mig i passende doser, for at ordene dag for dag kan sprede lys over livet for dig.

Der er ikke megen teologi i denne bog, om nogen overhovedet. Hensigten er ikke at undervise, men at gøre et spinkelt forsøg på at tænde et lys, så vi sammen kan finde vej gennem tilværelsen. Måske kan vi sammen søge ind i lyset – Guds lys – og der finde varme, vilje og vej til at fortsætte rejsen.

Jeg ved ikke, om du er ny læser, eller om vi har fulgtes ad siden den 1. januar i bind 1. Uanset hvad, glæder det mig, at du står med denne bog i hånden. Må jeg ønske for dig, at du – hvor end du befinder dig i livet – ser ham, som er lyset med stort L, og som er den eneste, der reelt kan jage mørket på flugt.

God rejse!

Hans Jørn Østerby

1. juli

Jeg – en kongesøn

**Men alle dem, der tog
imod ham, gav han ret til
at blive Guds børn, dem,
der tror på hans navn.**

Joh 1,12

Som teenager havde jeg det som teenagere flest. Jeg var godt træt af mine forældre. Tanken om, at "jeg stod bagest i køen, da der skulle deles forældre ud", strejfede mig jævnligt.

Og jeg er sikker på, mine egne børn har tænkt det samme om min kone og mig. Sådan kunne det i hvert fald opfattes, når de efter et nej, vrisne og med himmelvendte øjne, gik ind på værelset og smækkede døren i, så pudset dryssede ned.

Meget kan vi vælge til og fra i livet, men lige præcis hvilke forældre vi får, er ude af vores hænder. Vi er og bliver børn af forældre, vi ikke selv har valgt. Vores opvækst præger os hele livet, også selvom vi måske ikke engang ved, hvem vores biologiske forældre er.

Hvis jeg var født som søn af den danske konge (eller dronning), ville jeg have visse privilegier, som ikke er andre forundt. Jeg kunne frit færdes ind og ud af Amalienborg; noget der er umuligt for stort set alle andre end de kongelige. Portvagten og sikkerhedsfolkene skulle rette sig efter mig, når jeg befalede dem: "Det er mig. Luk mig ind!" Ikke fordi jeg er pæn eller har betalt dem under bordet eller gerne vil have en rundvisning i de kongelige gemakker, men slet og ret fordi jeg er søn af kongen.

Johannes' løfterige ord i dagens vers rummer et enestående tilbud til mig om at blive en del af Guds familie. Det kan godt tage pusten fra mig, må jeg indrømme. Den levende Gud, universets Herre, giver mig ret til at være hans barn og fortæller mig dermed, at han er min far. Senere i Ny Testamente gentager Johannes dette, blot med andre ord: "Se, hvor stor en kærlighed Faderen

har vist os, at vi kaldes Guds børn, og vi er det!" (1 Joh 3,1). Jeg holder så utrolig meget af den sidste sætning: "... og vi er det". Ikke blot kaldes vi Guds børn, vi er det. Vi er ikke kun Guds børn af navn, men også af gavn. Det er vigtigt for Johannes, at vi fatter budskabet, så han skærer det ud i pap og spørger: "Har du forstået det, Hans Jørn? Du er Guds søn. Du er en del af Guds familie med alt, hvad det indebærer af vidunderlige privilegier."

Denne ret kan ingen og intet tage fra mig, lige så lidt som hvis nogen pludselig ville skifte min biologiske far ud med en anden. Min himmelske far er ikke en fjern slægtning, nej han er min *far*. Og han ønsker brændende, at han virkelig må få lov at være det – ikke bare af navn, men af gavn. En far længes efter at være sammen med sit barn, så han kan få lov at vise, at han er far og give sit barn alt det, en far gerne vil give sin søn og gøre for ham.

Skulle det ske, at nogen anklagende siger til mig: "Hej, du har ikke lov til at være her," så vil jeg svare: "Jo, det har jeg, for jeg er søn af kongen. Han står inde for mig. Hvis du mener, der er noget galt her, så må du gå til ham. Han er min far og har sagt god for mig."

Det er jeg i min gode ret til.

2. juli

Stærke løfter

Jeg lader dig ikke i stikken og svigter dig ikke.

Vi boede i blomsterkvarteret i Skjern. Jeg hang meget ud med de andre rødder på Lupinvej og Rannunkelvej. Vi havde vores egen lille fodboldklub. BBK. Blomsterkvarterets BoldKlub. Vi spillede fodbold på dyrskuepladsen, og fra tid til anden arrangerede vi kamp mod drengene fra fuglekvarteret – dem kunne vi nemt slå – og mod dem, der boede på Amager, som var området vest for jernbanen i byen. Dem fra Amager kunne vi ikke vinde over. Det var træls, og derfor var det meget fristende, da jeg blev kontaktet af drengene derudefra og spurgt, om jeg ville skifte til deres klub. Jeg ville få to Anders And-blade og en pakke tyggegummi i overgangssum. De havde en købmandssøn på holdet, så de havde stort set frie leverancer af tyggegummi. Jeg var fristet, men afslog. Jeg ville ikke kunne se mine kammerater fra blomsterkvarteret i øjnene, hvis jeg svigtede dem.

Et andet eksempel: Jeg lever af at optræde og har flere gange oplevet at have lavet en aftale en bestemt dato, for senere at få en forespørgsel på samme aften med et bedre tilbud til en højere hyre og et større publikum. Fristende er det at melde fra til det første og takke ja til det sidste.

Og endelig: Indimellem kan jeg blive tvunget i knæ af ansvaret som ægtemand og far. Jeg synes, det kræver sin mand, og det sker, at en fristende stemme lokker mig til at smide det hele fra mig og rejse til Kina og slå mig ned der.

Tre eksempler, hvor det kan være fristende at forlade det, jeg har. Men jeg har forpligtet mig. Jeg havde et stærkt sammenhold med de andre gutter i kvarteret, og det kunne aldrig så mange pakker tyggegummi få mig til at droppe. Har jeg først lavet en

aftale med en arrangør, holder jeg aftalen og siger ikke i stedet ja til et bedre tilbud. Jeg har lovet min kone at elske og ære hende i modgang og medgang og mine børn altid at være her for dem, så jeg bliver, også når jeg har lyst til at stikke af.

Indtil videre har jeg været trofast. I hvert fald på de store linjer, for det er jo sket mere end én gang, at jeg har svigtet og tænkt mest på mig selv. Jeg har svigtet mennesker, som regnede med mig, men jeg stak af og lod skuffelsen blive tilbage.

Jeg har også svigtet Gud. Han vil mig, men alligevel har jeg flere gange vendt ryggen til ham og hans gode planer for mit liv. Jeg lod mig lokke af de mange pakker tyggegummi og valgte det forkerte hold at spille på. Jeg havde en aftale med Gud, men brød den til fordel for en mere tillokkende aftale. Jeg synes, at hans veje blev for vanskelige, og valgte at stikke af til Kina.

Men i dagens vers får jeg et løfte. Gud lader aldrig mig i stikken. Han skifter ikke hold, ændrer ikke aftaler og går ikke sin vej, fordi jeg bare er alt for meget. Det er fantastisk. I stormen er han hos mig, i sommersonnen er han her. Om så alt omkring mig segner og forgår, står Gud tilbage. Aldrig i evighed vil han svigte mig. Sikken et løfte at leve på!

3. juli

På det jævne

**Den, der ikke vil arbejde,
fortjener ikke føden.**

2 Thess 3,10 HVD

Jeg er vokset op i en lærer- og bon-
deslægt i det vestjyske. Jeg kom
til at holde af det jævne liv med dets
hverdage – det var, hvad mine foræl-
dre forsøgte at lære mig. De ønskede, at jeg skulle kende Grundt-
vigs tanker om livet, ikke mindst om skolelivet. Jeg tog det meste
af det til mig. Derfor har jeg som voksen altid følt en hjemlig hyg-
ge, når Højskolesangbogen kom på bordet, og de gamle danske
sange blev fundet frem.

"Et jævnt og muntert, virksomt liv på jord" er en af de sange,
jeg stadig husker og kan udenad. I den besynger Grundtvig det
almindelige og jordnære liv, som han for alt i verden ikke vil byt-
te med det liv, en konge lever. Den holdning skal jeg lige vende
engang inde i mit hoved, for herfra hvor jeg sidder, forekommer
det, at livet ville være så meget nemmere, hvis jeg var konge, film-
stjerne eller verdensberømt musiker. Det er vel også, hvad mange
af os stræber efter at blive, eller i hvert fald noget, der nærmer sig.
Måske har vi så meget desto mere brug for Grundtvigs påmin-
delse om, at lykken ikke findes i en høj social status i samfundet.
Ifølge den gamle digterpræst kan lykken være nemmere at finde i
det jævne liv med hænderne dybt nede i den sorte muld end i den
stress, som følger med at være i rampelyset. Jeg ved det jo godt,
men stjernernes liv på de røde løbere ser indimellem så forbandet
tillokkende ud.

På min hjemegn fandtes en videreudvikling af Grundtvigs ord.
Den, der ikke udfører et ærligt stykke arbejde med sine hænder,
arbejder slet ikke, mente mange. Det stod i hvert fald ikke skrevet
i stjernerne, at jeg skulle leve af at være musiker. Nu kan min far

ikke sige mig imod, men jeg tror ikke, han helt forligte sig med, at jeg valgte den kunstneriske vej.

Dagens vers er taget fra en sammenhæng, hvor Paulus skriver til menigheden i Thessaloniki, at han ikke vil ligge nogen til last. Han fortsatte med sit håndværk – han var teltmager – mens han var evangelist på fuld tid. Og han nævner, at nogen i menigheden ligger andre til last, fordi de er dovne.

Her kan vi drage Grundtvigs ord ind. Jeg slipper for megen stress, hvis jeg vil stille mig til ro med det jævne, muntre og virksomme liv. Er jeg i stand til at arbejde, skal jeg gøre det glad og gerne. Det er dog ikke et krav, at jeg skal knokle døgnet rundt eller have hele min identitet i mit arbejde. Jeg er forhåbentlig andet end mit job. Måske skulle jeg slå mig til tåls med lidt mindre velstand, for i stedet at have tid til at nyde "blomsterfloret i den varme sommer" og kærtegne dem, jeg holder af.

Jeg vil øve mig i at se tingene i det rette perspektiv; være lysvågen for det væsentlige i livet og lade det fylde. "Se på fuglene," siger Jesus, "og lær af dem." "Se på liljerne," fortsætter han og gentager, "lær af dem." Gud give mig evnen til at leve jævnt, muntert og virksomt med blikket vendt mod himlen.

Jeg blev båret ind i verden

på kys og kærlige ord.

De sendte mig ad Håbets Allé

ud i en verden så stor.

Broken Dreams Avenue

4. juli

Kampen mod nedrykning

Had det onde, og elsk det gode.

Am 5,15 Jeg husker, da jeg som ung håndboldspiller var rykket op på seniorholdet for at være med i de sidste kampe i sæsonen. Vi kæmpede for at

undgå nedrykning og skulle i den afgørende kamp bare have uafgjort mod Højmark, på udebane ganske vist. Det gik også fint – i hvert fald til et lille stykke ind i anden halvleg. Så faldt vi af en eller anden grund fra hinanden, og ti minutter før tid var vi bagud med otte mål. Jeg husker tydeligt trænerens ansigtsudtryk. Han opildnede os til at kæmpe bagen ud af bukserne, selvom det var tydeligt, at han havde mistet håbet om sejr. Skulle vi give op og risikere at tabe med 15 mål, eller skulle vi klø på og tabe med æren i behold? Jeg må være ærlig og sige, at jeg ikke husker, hvad vi valgte at gøre. Men ydmygelsen og trænerens opgivende blik står mejslet i min erindring.

Netop den håndboldkamp har jeg i baghovedet, når jeg skal vælge strategi for kampen, der foregår i mig. Det er kampen for Guds gode vilje med mit liv, og den matcher, hvad jeg har sat mig som mål. Dog må jeg erkende, at det ikke altid lykkes mig at leve, som Gud havde tænkt, og som jeg også selv ønsker. Lærer jeg det aldrig? Bliver jeg aldrig stærk nok til at stå det onde imod, så både mine omgivelser og jeg selv ikke fortsat skal lide under min mangel på kærlighed?

Jeg er vidunderligt skabt af Gud – i hans billede og med hans kærlighed i mig. Men hvor gerne jeg end vil, lykkes det mig ikke at leve det fuldkomne liv, hvor der emmer så meget af kærlighed omkring mig, at de vilde dyr holder op med at æde hinanden, og verden dramatisk ændrer sig, hvor jeg kommer frem. Jeg har fået uendeligt meget godt af Gud og kun mødt kærlighed og godhed

fra ham, men alligevel kæmper noget i mig imod at leve i denne sejr. Disse to poler er mit liv spændt ud imellem. Jeg står som midt i håndboldkampen dengang og kan vælge en af to strategier:

- at lade stå til og være ligeglad. Jeg gør, hvad der passer mig, og opgiver kampen.
- at tage kampen op. Jeg nægter at lade det destruktive i mig sejre og kæmper kampen til ende.

Jeg har valgt strategi nr. 2. Men hvis jeg uden mit hold i ryggen kaster mig ud i kampen for at undgå nedrykning, er udfaldet givet på forhånd. Jeg taber. Sejrene vil være få og nederlagene store og talrige. Når det drejer sig om kampen mellem godt og ondt, må jeg bede Gud gå ind i kampen på min side.

Gud ske lov, at jeg ikke skal kæmpe alene! Det ville jeg aldrig magte. Gud har tilbudt at være med i kampen. "Kom til mig," sagde Jesus, og så strømmede det til med mennesker, der gerne ville kæmpe, men ikke selv havde kræfterne. Jeg er selv en af dem.

Med Jesus på holdet er sejren givet på forhånd og oprykningen sikret.

Når jeg bærer en sten bort fra marken
på trætte og trodsige ben,
så ser jeg, når jeg går tilbage,
at der altid er endnu en sten.

Endnu en sten

5. juli

Slangehugget

Hør min klage, Gud, lyt til min bøn! Fra jordens ende råber jeg til dig, når jeg føler afmagt. Du skal føre mig op på den klippe, der er for høj for mig.

Sl 61,2-3

Dagens vers indeholder et udtryk, som jeg godt kan lide og kan holde mig til. Jeg er vild med ordene: "Du fører mig op på den klippe, der er for høj for mig."

Jeg nyder at løbe eller cykle en tur, og her på egnen er der rigtig mange bakker. De største og stejleste af dem

har navne som Muren, Monsterbakken, Slangehugget og Djævelbakken; navne der fortæller, hvordan stigningerne føles i benene, når man på ryggen af en mountainbike er på vej direkte op i den blå himmel. Jeg kender udmærket til fænomenet at "møde en uoverstigelig bakke", men det er min erfaring, at sætter jeg farten ned og tager bakken i mit eget tempo, når jeg som regel toppen. Der kan jeg så stå stille et øjeblik og nyde udsigten og den behagelige fornemmelse af at have besejret stigningen.

Værre er det, når "klipper, der er for høje for mig" tårner sig op andre steder end i bakkerne her omkring. I mit liv for eksempel. Jeg kender alt for godt den opgivende fornemmelse i kroppen bare ved tanken om det, der skal "bestiges". Jeg kommer til kort og giver op, inden jeg overhovedet er kommet i gang. Kender du det? Måske bliver forventningerne på jobbet for store; måske er du blevet alene og skal til at skabe dig en tilværelse uden ham eller hende, du elskede; måske har sygdom holdt sit indtog, og behandlingen, du står overfor, ligner en lodret væg. "Bjergene" kan antage mange former og synes uovervindelige.

Men der er hjælp at få! I de stærke ord i dagens vers klager David sin nød til Gud – for det er David, der her råber til Gud og beder ham bære sig op på klippen, der forekommer ham for høj. Da-

vids bøn må jeg gøre til min. Når jeg står ved foden af bakken og ikke magter at begynde opstigningen, lægger Gud sit øre helt ned til min mund og lytter til min sagte stønnen over de stigninger, der tilsyneladende ingen ende vil tage. Han hører, og han handler. Han tager mig op i sin favn og bærer mig op ad bakken.

Det hjælper ikke at geare ned og tage bakken i mit eget tempo – her skal mere til. Mere, end jeg har i mig. Men aldrig mere end Gud har.

Vores ”bjerge” kan have mange navne, som bakkerne her på egen, men i livet hedder de ikke Slangehugget og Muren. De hedder kræft, tab, sorg, arbejdsløshed eller kvælende store forventninger. Eller de stejle stigninger kan bære navne som dårlige familierelationer, lavvande på kontoen, børn der har det svært i skolen. Måske lader Gud ikke bjergene forsvinde, men du kan være sikker på, at han går med op ad bjerget og bærer dig, hvis det er det, der skal til.

Det mest uoverstigelige bjerg i livet hedder døden. Det møder vi alle, og ingen er i stand til at besejre det på egen hånd. Men Jesus har bestøget dødens bjerg på vores vegne. Han kender vejen op over det og ned til Landet med Lyset på den anden side. Også det bjerg bærer han dig over.

Læg trygt dit liv – og din død – i hans hænder. Lad ham føre dig op på den klippe, som er for høj for dig.

6. juli

Se selv!

"Kom og se!"

Joh 1,46

Når jeg er ude at synge eller optræde, har publikum visse forventninger til mig. Positive rygter er måske løbet i forvejen, og publikum glæder sig til at opleve "ham med guitaren og bugtalerdukkerne". Måske har nogen glædestrålende fortalt om mig og skruet forventningerne så højt op, at jeg ikke kan undgå at skuffe. Jeg blev oversolgt, og nogen havde forventet meget mere af mig, end jeg kunne leve op til. Andre gange oplever jeg at stå i en kirke og skal lave en forestilling, hvor kun meget få kender mig; i øvrigt har publikum tilsyneladende ikke store forventninger til, hvad der kan ske i en kirke. Sådan en situation elsker jeg, for så kan jeg komme fra baghjul og bare køre på – med alle muligheder for at vinde. Der er intet at tabe, for forventningerne var små, inden jeg gik på.

Man kan skrue andres forventninger alt for højt op – oversælge. Eller man kan skrue forventningerne helt ned – undersælge. Det gælder også, når vi taler med hinanden om Jesus. Han er i tidens løb både blevet over- og undersolgt. Vi har hver vores billede af ham. Ikke fordi han er "forskellig", men fordi vi er det. Lad to mennesker, der kender den samme person, fortælle om vedkommende, og de vil hver især sige, hvad der tiltaler dem mest ved vedkommende. Deres udsagn vil være forskellige, måske så meget, at man tvivler på, at det er den samme person, de taler om.

Sådan også med dem, som stod Jesus nærmest, da han var på jorden. Nogle blev skuffede, andre overraskede. Hvad skete der for eksempel med Judas? Hvorfor forrådte han Jesus, for bagefter at fortryde det bitterligt? Mente han, at Jesus solgte sig selv helt forkert? At han skulle være gået op imod romerne og have smidt

dem ud af landet? Han ville gerne have "solgt" Jesus mere bombastisk.

Hvad med de skriftkloge, som alle vendte Jesus ryggen? De ville også have solgt Jesus til folket helt anderledes. For dem var Jesus ikke lig med Messias. De ville have ham til at være en anden.

I tidens løb er Jesus blevet "solgt i mange udgaver", fx som en mirakelmager, der helbreder fra al sygdom og skænker et problemfrit liv i rigdom. Han er også blevet solgt som en revolutionær, en stor lærer, en sød og rar omvandrende børnenes ven og som en "mester", der er god at have med sig i livet sammen med en videregående uddannelse og et indbringende job.

Men hvem er han? Hvad siger Jesus om sig selv? En hel del, fx "Jeg er livets brød; opstandelsen og livet; den gode hyrde; verdens lys; vejen, sandheden og livet; vintræet; døren".

Jeg vil ikke sælge dig Jesus. I stedet vil jeg hellere gøre, som en mand ved navn Filip valgte at gøre. Han havde mødt Jesus, og da han talte med sin ven, som tvivlede på, at Jesus kunne være et godt bekendtskab, sagde Filip ganske enkelt til vennen: "Kom og se!"

Find ved selvsyn ud af, hvem Jesus er. Måske er det ham, du leder efter.

Jeg har kendt dig lige siden Aarhus downtown,
lige siden toget satte sig i gang.
Du har tumlet rundt et sted i mine tanker,
så nu giver jeg dig en plads i denne sang.
Jeg ved ikke, hvem du er, og hvad du skulle,
jeg fik aldrig rigtig mod til at spør'.
Men jeg kender en, der kender alle hjerter,
jeg gad vide, om du har hørt om ham før!

I Guds hjerte